III Certame Literario

Concello de Ames

III Certame Literario

Concello de Ames

Textos premiados na edición do ano 2006

Concello de AMES
Concellaría de Cultura e Deportes

© Concello de Ames

Edita:
Concello de Ames
Praza do Concello, 2. Bertamiráns
15220 Ames. A Coruña

Imprime:
Gráficas ATV
A Pedra s/n - Cacheiras
15886 Teo (A Coruña)

Depósito Legal: C - 426 - 2006

LIMIAR

Un ano máis, é para min un pracer presentarvos os traballos gañadores do Certame Literario Concello de Ames, do terceiro certame literario. Atrévome xa a falar dun certame consolidado no tempo, como tamén está consolidada a nosa modesta e, asemade, ambiciosa vocación. Modesta porque non aspiramos a competir cos grandes concursos literarios do país e ambiciosa porque pretendemos que este concurso sexa un viveiro de novos creadores e, por que non, de futuros escritores e escritoras de éxito.

Neste libro feito de retallos preciosos e de ilusións contidas atoparedes de todo.

Zilán e as cinco pedras hanvos axudar a descubrir *o segredo do soto* e *o segredo do río Tambre,* aínda que *o* seu *plan* fose poñer *o mundo á virulé* para despois *perder a súa imaxe nun reflexo*.

Habédesvos deleitar no *insomnio* que a todos nos produce cando máis dunha vez cavilamos, *dende este conto imposible*, na situación anterior ao *frío alén de ti* e buscamos un eterno *mellor mañá* que nos evite pasar por aquelas *mentiras* que nos levaron aos *riscos do abismo*.

Matinando *na noite que Gardel arrolou a Marilym*, *namoraremos da rapaza do telexornal* malia que naquel *aniversario* gustariamos de practicar *posturas para o descenso* ata acadarmos a *extinción dos harmónicos*. E despois que veñan as *imputacións* que teñan que vir.

Que o gocedes.

Xosé M. Fernández López
Concelleiro de Cultura e Deportes do Concello de Ames.

TRABALLOS PREMIADOS

NARRATIVA

1ª CATEGORÍA (ata os 14 anos)

1º premio:	**Zilán e as 5 pedras,** Pablo Valledor García (Hasum)
2º premio:	**O segredo do río Tambre,** Anxo Gende Seoane (Furabuchos)
3º premio:	**O segredo do soto,** Xoana Pardo Abuín (Ana)

2ª CATEGORÍA (dos 14 aos 18 anos)

1º premio:	**Mellor mañá,** Alba Díaz Baamonde (Bala)
2º premio:	**Insomnio,** Noelia Martínez Rey (Mare)
3º premio:	**Frío alén de ti,** Alba Cid Fernández (Regalicia)

3ª CATEGORÍA (máis de 18 anos)

1º premio:	**Imputacións,** Rafael Costas Costas (Dioni Síaco)
2º premio:	**A noite que Gardel arrolou a Marylin,** Xosé Anxo Corral Suárez (Favete Linguis)
3º premio:	**Namorarse da rapaza do telexornal,** Manuel Otero Boquete (Apolinar Ariano)

TRABALLOS PREMIADOS

POESÍA

1ª CATEGORÍA (ata os 14 anos)

1º premio:	**O plan,** Anxo Gende Seoane (Malvís)
2º premio:	**Perdida a súa imaxe nun reflexo,** Lucía Paniagua González (Fada Azul)
3º premio:	**O mundo a virulé,** Patricia Rey López (Virulé)

2ª CATEGORÍA (dos 14 aos 18 anos)

1º premio:	**Dende este conto imposible,** Alba Cid Fernández (Marusía)
2º premio:	**Os riscos do abismo,** Iria Gestoso Ríos (Os riscos do abismo)
3º premio:	**Mentiras,** Ramón Castro Castro (Marcelus Wallas)

3ª CATEGORÍA (máis de 18 anos)

1º premio:	**A extinción dos harmónicos,** Cristina Ferreiro Real (Novos crepúsculos)
2º premio:	**Posturas para o descenso,** Manuel Otero Boquete (Apolinar Ariano)
3º premio:	**Aniversario,** Ramón Blanco Fernández (Claus Pateras)

XURADO

O xurado do III Certame Literario Concello de Ames estivo formado por:

Eduardo Estévez
Inmaculada López Silva
Dolores Vilavedra Fernández

Actuou como secretaria Rosa Moreiras Cuñarro.

ÍNDICE

Narrativa 13

– *Zilán e as 5 pedras,* Pablo Valledor García 15
– *O segredo do río Tambre,* Anxo Gende Seoane 25
– *O segredo do soto,* Xoana Pardo Abuín 33
– *Mellor mañá,* Alba Díaz Baamonde 41
– *Insomnio,* Noelia Martínez Rey 51
– *Frio alén de ti,* Alba Cid Fernández 57
– *Imputacións,* Rafael Costas Costas 65
– *A noite que Gardel arrolou a Marylin*
Xosé Anxo Corral Suárez 75
– *Namorarse da rapaza do telexornal,* Manuel Otero Boquete 83

Poesía 85

– *O plan*, Anxo Gende Seoane 91
– *Perdida a súa imaxe nun reflexo*, Lucía Paniagua González 95
– *O mundo a virulé*, Patricia Rey López 99
– *Dende este conto imposible*, Alba Cid Fernández 103
– *Os riscos do abismo*, Iria Gestoso Ríos 107
– *Mentiras*, Ramón Castro Castro 111
– *A extinción dos harmónicos*, Cristina Ferreiro Real 115
– *Posturas para o descenso*, Manuel Otero Boquete 119
– *Aniversario*, Ramón Blanco Fernández 123

Narrativa

Zilán e as 5 pedras

Pablo Valledor García - *Hasum*

1º premio da 1ª categoría

Estaba lendo as noticias do xornal. Din que un tal Williams bateu o record mundial de 100m lisos. A min, o que máis me interesou foron uns fenómenos moi estraños:

Unha pirámide de Exipto desapareceu e, dous días despois, apareceu en Roma; a aurora boreal apareceu onde vivo eu, en Santiago de Compostela, e a estatua da liberdade escapou de Nova York foise nadando o seu país, Francia.

Tiña un pouco de medo polo da aurora. Miña avoa dicía que era cousa de meigas.

¡Ah! ¡Olvidábaseme! Chámome Zilán anque son galego (e os meus pais), o meu nome é árabe.

Miña nai participou, xa fai un mes, en 37 concursos nos que sorteaban viaxes. Con tanta sorte que nos tocaron 5 viaxes: a Exipto, a Roma, a Nova York, a París e a unha casa rural nos Ancares.

- ¡Que sorte!- exclamou miña nai.

- Mamá, non me estraña que gañes. Se participas en 37 concursos... ¡Menos mal que é verán ! Que se non perdo moitas clases.

Fomos a Exipto en avión (xa que era a primeira viaxe que gañamos). Facía moita calor. Xa estabamos a aterrar no aeroporto do Cairo. Moitas cousas raras pasaban alí (algúns camelos volvíanse de colores repentinamente).

Por fin chegamos ó hotel ‘’Zerla’’ de *** as 5.30 da tarde. Despois de deixar as nosas cousas no hotel fomos ao bar “A

Pirámide'' moi coñecido polas súas tortas en forma de pirámide. Chamounos a atención un señor con pinta de mago: levaba túnica azul, unha variña máxica e tiña unha barba longa.

A el quedóulle a variña no bar. Eu collina para darlla pero non estaba por ningures, nin no hotel nin nas pirámides; por ningún lado.

Volvemos ao hotel as 12.00 xa que vimos moitos monumentos. Xa na habitación do hotel. Púxen o meu pixama e metinme en cama e, cando ía a durmir, un pequeno trasno verde apareceume de súpeto. Comezou a falar:

-¡Tesme que axudar! Os sucesos que pasaron en varios sitios do mundo son consecuencia dun malvado mago xaponés chamado Lin-Hao. El quere apoderarse do mundo e para logralo ten que coller 5 pedras máxicas. Están nos países nos que sucederon estes acontecementos máxicos. Nós somos gardiáns desas pedras e temos que...

- ¿Quen nós?-

-¡Ah! Perdón, os gardiáns son trasnos que velan polas pedras para que ninguén as roube. Os plans de Lin-Hao son apoderarse do mundo coas pedras. É un mago moi perigoso. Tes que conseguir que non obteña as pedras se non apoderarase do mundo. Os seus vasalos xa te coñecen e intentaran eliminarte pero tranquilo con estas pocións e esa variña lograrás vencelo e a paz no mundo será posible. Chámome Cirle e son un trasno que defende a pedra azul da auga. Hai unha de terra, outra de vento, de lume e de electricidade. As pedras son todas de distintas cores.-

- Xa, xa- dixen con cara de parvo- e eu vou de parvo e créoo.-

Ensinoume cousas máxicas toda a noite e eu quedei baldado custoume moito aprender todas esas apócemas e conxuros e mei-

gallos co cal durmín ás sete e tiven só dúas horas para durmir. Xa era o día de marchar de Exipto e dirixirnos cara a Roma (todas as viaxes eran seguidas). Alí todo era normal,excepto pola pirámide no coliseo, e o hotel era mellor de**** e cunha habitación ampla.

Chegamos as 16.30 e facía un sol que un quedaba pampo. A miña variña brillaba como tola e Cirle estaba atento por se había algún vasalo de Lin-Hao por algures. Estaba na mochila. De súpeto Cirle díxome:

- ¡Corre todo o que poidas e non pares! ¡Un vasalo está cerca!-

Comecei a correr todo o que puiden e acabei no coliseo sen saída ningunha, xa que a pirámide estorbaba, o vasalo acabaría chegando.Estaba asustado. Escoitábanse pasos. Cada vez mais fortes. Cirle díxome:

- ¡Usa a variña!-

Demasiado tarde. A variña polo chan xunto a min e aínda por riba co vasalo agarrándome e ameazando cun coitelo no meu pescozo. Eu empezaba a sangrar só un pouco pero non polo pescozo, pola cara. El cortoume na faciana. Os meus pais estaban no Vaticano e eu aquí cun home que non coñezo de nada intentando eliminarme. Eu pensei:

-Pois non, esto non pode ser así eu son o bo e el o malo ou sexa que...-

Pegueille unha patada na perna e soltoume. O único que se me ocorreu foi escalar esa pirámide tan grande que había alí. Esvaraba moitísimo e... ¡Zas! Caín a rolos pola pirámide e acabei máis sucio que eu que sei e con moitos hematomas. Pero o vasalo seguía alí. E...Outra vez a pelexar. Eu pensaba que non podía ser peor, pero, ala, tigres e leóns o redor meu.

-¿E agora que fago?-pregunteille a Cirle

-Coller a variña-

-Pero dá a casualidade de que esta no chan-

El calou e eu a cantarlles cancións ós leóns para ver se era verdade do que a musica amansa as feras. Neste caso foi diferente. Eu canto tan mal que as feras escaparon de min. E, por fin puiden coller a variña e buscar ao trasno de Roma. E non se lle ocorreu mellor sitio ó anano que estar na habitación de Venedicto XVI.

Para entrar había que superar os gardas que vixiaban a zona e eso era un pouco difícil. Tivemos que volvernos gardas por un tempo ou sexa que:

- "Zipire perere papara seremos gardas" –

E convertémonos en gardas. Entramos no lugar onde vive con moita cautela para que non nos advertiran. Cirle ficou nun corredor onde había unha máquina de bebidas.

- É que teño sede.-

- Vale. Fica aquí eu volvo rápido coa pedra e co anano.-

- Ten coidado.-

Corrín ata unha habitación que puña:

"Venedicto XVI"

Entrei coa sorte de que non había ninguén. Chamei polo trasno pero non aparecía. Volvín chamar por el:

- ¡Trasno!-

- ¿Que?- contestoume.

Apareceu un trasnucho pequeno e de cor castaña e co pelo cheo de terra.

- ¿Que queres?- preguntoume o trasno.

- ¿Es ti o trasno da terra?-

- Son. Xa sei que queres. Vou contigo os vasalos estanme a buscar. Son capaz de lerche a mente.- díxome con aire de superioridade.

- ¿E a pedra?-

- Quitáronma-

- Mala sorte-

Fomos a todo correr a buscar a Cirle. Cando demos con el, un garda estábanos a perseguir cunha porra. Cirle fíxonos desaparecer e aparecemos na habitación do hotel. Os meus pais enfadáronse comigo e castigáronme sen saír do hotel. Pero menos mal que só era ata marchar e marchabamos mañá. Durmín tranquilo por que sabía que tiña xa 2 trasnos pero as pedras tíñaas Lin-Hao. O día seguinte marchamos cedo cara a Nova York e nun avión bastante rápido co que iamos chegar antes. Cando chegamos a estatua da liberdade non estaba. Aterramos sen problemas. Cando chegamos ó hotel era aínda de día pero faltaba unha hora para o solpor. Saín só outra vez e fun rápido buscar o trasno do vento ía a ser moi fácil por que un vasalo xa deu coa pedra de vento. O trasno gris, tamén chamado así pola súa cor, estaba nunha árbore escondido.

A viaxe a Nova York só era de un día e unha noite e mañá ás nove marchariamos para París. Ó día seguinte almorzamos no

hotel e comemos nun restaurante chinés que precisamente se chamaba Lin-Hao. Xa fomos cara á terminal e collemos o avión cara París. Alí si que ía a custar coller o trasno. Polo visto non se deixa coller coma os outros ademais é de electricidade e pode facer dano. O vasalo estaba a punto de coller a pedra e se a collía, tería xa catro e podería darllas a Lin-Hao para que se apodere do mundo. Nada máis chegar púxenme a falar francés (sei falalo gracias á miña nai que me axuda por que viviu en Lyon moitos anos) coa xente e sobre todos con algúns descendentes de druídas que sabían moito desas cousas só me contestou un:

- No río Sena nunha burbulla vive un ser eléctrico.-

- ¿Seguro?-

- Estou completamente seguro-

- Eu tamén oín falar diso- dixo Cirle

- Pois entón iremos-

Entramos no Sena e unha burbulla alumeaba coma unha lámpada. Pensei que ía a ser doado pero cando a ía coller, unha quenlla ameázame coa súa boca. Parecía raro pero púxenme a nadar como puiden. Estaba na boca da quenlla cando conseguín zafarme del. Cheguei ao hotel. Collín a maleta e fun cos meus pais cara a baixo. Alí a porta automática non abría e os meus pais puxéronse moi nerviosos. O anano da electricidade entrou dentro da porta e abriu. Chegamos á terminal e despegamos. Por fin cheguei á casa rural dos Ancares. Cirle empezoume a falar de novo:

- ¡Por fin chegamos! Agora ven o máis difícil. Tes que escalar ese monte buscar o trasno de lume que esta conxelado.-

- Intentareino-

- ¡Ti podes! Eu pódoche axudar.-

Empecei a escalar co peso dos trasnos enriba. De súpeto escoito:''plac,plac''

- ¡Avalancha!-gritei

Quedamos soterrados polo menos 3 metros de profundidade. Escavamos moito, pero a neve estaba conxelada. Os meus ollos pechábanse.

- ¡Ola! Son o trasno do lume.-dixo un ser pequeniño.

- ¿Que?- dixemos abraiados.

- A miña pedra tena un tal Lin-Hao-

- ¿Como?-exclamamos todos.

Escalamos a toda présa a montaña ata que chegamos a unha cova. A cova era unha simple gruta que conducía a ó templo que faría que Lin-Hao se fixese o amo do mundo. Baixamos pola gruta con moito tino. Anque eu caín coa mala sorte de chegar onda Lin-Hao.

-¡Socorro!¡Lin-Hao colleume!-dixen tremendo por que el colleume e meteume nunha cela.

-¡Xa imos por ti!-díxome Cirle intentando tranquilizarme.

A mala sorte que tiveron foi que os colleron e atáronos ó lado da cela. Eu, a toda velocidade fixen un pequeno esconxuro:

-Porun turum reín que desta cela podamos saír-

Conseguimos saír. Lin-Hao estaba a poñer as pedras nunha especie de forno que é capaz de darlle todo o poder para ser o

dono do mundo. Pero eu corrín intenteino parar mais non o conseguín. Pensei que todo ía a acabar pero non. ¡Faltáballe unha pedra! Era a oportunidade de collela e rompela pero non me deixou.

Collín a miña variña e colgueino do teito. Cada anano colleu a súa pedra e marchou voando. Todo saíra ben e o mundo a salvo.

Volvín á casa rural e díxenlle adeus a Cirle. Volvería ó Cairo para defende-la súa pedra. Eu quedei cos meus pais. Escríbovos isto dende o ano 1945 esta e a miña aventura. Non creo moito que se lea pero, se o estas a ler, espero que che gustase moito.

O segredo do río Tambre

Anxo Gende Seoane - *Furabuchos*

2º premio da 1ª categoría

Dedicado á miña bisavoa María, que xa non me pode contar máis historias

Todas as noites era o mesmo naquela casa da parroquia de Piñeiro, os nenos pedíanlle ao seu avó unha desas fantásticas historias que só el podía contar.

-Avó, avó, ¡cóntanos outra vez esa historia tan bonita que che pasou a ti cando eras pequeno!

-Non, é xa moi tarde e hai que ir durmir, mañá é día de escola e hai que madrugar.

-Veña, veña, por fa…

-¡Que liantes sodes!, está ben, pero pechade os olliños para que veña Pedro o Chosco.

Veredes, esto sucedeu hai máis de sesenta anos cando eu era un cativo coma vós. Na escola estudiaba os ríos galegos ¡aínda podo lembralos! O Miño, Lérez, Umia, Ulla, Tambre, Xallas, Eume e Mandeo verten as súas augas no Atlántico, dicía o libro. Pero os libros non dicían o bonito que era o río Tambre ao seu paso polo noso concello: Agrón, Tapia, Ponte Maceira coa súa ponte romana, os seus muíños… Eu disfrutaba del durante todo o ano pero especialmente nos meses de verán, tan pronto me daban as vacacións.

Tapia era o meu sitio preferido, pasaba as tardes coa miña pandilla bañándome no río. Moitas veces, cando o sol xa non

quentaba tanto ou o día non estaba tan bo, xogabamos no campo á pelota, á pilla pilla, ás agachadas…foi precisamente xogando ás agachadas mentres merendaba que me pasou a aventura máis increíble da miña vida.

Como xa vos teño contado, eu coñecía moi ben o río Tambre e as súas ribeiras. Non me daba medo alonxarme así que aquel día coma tantos outros funme esconder dos meus amigos e cheguei a Oca. Sabía moi ben que alí había un petroglifo da Idade de Bronce, agacheime e mentres merendaba esperaba tranquilamente a que os meus compañeiros me buscaran e se deran por vencidos ao non atoparme. Estando así, ocurríuseme limpar coas mans a vexetación que o cubría e seguir co meu dedo o debuxo en espiral que facía o petroglifo e ante a miña sorpresa esa gran pedra que facía miles de anos que estaba alí, comezou a abrirse. Ao principio todo estaba escuro, pensei en recuar, pero a medida que ía entrando puiden ver ao fondo unha claridade e cara alí dirixinme.

Estaba abraiado, por varias veces freguei os ollos e belisquei os brazos porque o que alí vin, meus filliños, era outro mundo.

Unha antiga tribo de poboadores desa zona vivía a poucos metros de onde a xente tomaba o sol, nadaba, escoitaba música…¡en fin! o que facía a xente do século XXI cando está de vacacións e apreta o sol. E alí estaba eu: co meu bocadillo de nocilla, bañador, chanclas de goma, camiseta de Star Wars e todo enzoufado de *Nivea* porque miña nai estaba un pouco neurótica con eso de que non me collera o sol.

Ao comezo mirábanme con curiosidade, tocábanme, dábanme voltas pero o que máis lles gustou foi o bocadillo de nocilla. Cos seus dedos tocaban os restos de Nivea e ulíana:

-É Nivea -dixen eu-

-Ti Nivea –dixeron eles-

¡Pois estamos apañados!, as miñas primeiras palabras e pensan que me chamo Nivea.

De súpeto deixei de interesarlles e cada quen volveu ao seu traballo. Foi unha nena, máis ou menos da miña idade, quen falou comigo. Díxome que a súa tribo era, en realidade, o resultado da unión de tres pobos que tras as últimas liortas co inimigo decidiran aliarse:Ames, Oca e Tapia. Eran "OS AMOCTAS". Díxome tamén que se chamaba Rainoa e que facía xa varias lúas que estaban agardando por min. Eu que seguía abraiado e con cara de parvo non era capaz de dicir palabra. Cando collín folgos preguntei:

-¿Como é que hai varias lúas que estabades agardando por min?

-Si –dixo Rainoa-, o noso xefe pediulle aos deuses que nos axudaran e xa hai, alomenos, catro ou cinco lúas que houbo unha tormenta moi grande con tronos e lóstregos.

-¿E que?, -dixen eu-

-Pois que os lóstregos sempre indican que os deuses nos escoitan e que farán algo.

-¡Ah! –seguía eu con cara de parvo-

-E, ¿cal é o problema?

-Agora é xa moi tarde. Descansa esta noite e mañá á mañá falamos de todo.

-Bos días Nivea, ¿descansaches?

A estas alturas eu xa desistira de explicar que o meu nome non era Nivea.

-¿Tes fame?

-Pois si, a verdade é que si.

Axiña din conta de todo o que me poñían diante, non sei o que era pero estaba ben bo.

Mentres dabamos un paseo polas ribeiras do río, Rainoa foime contando a historia.

Verás Nivea, os nosos problemas veñen desde hai trinta anos cando Aponio, o actual xefe da tribo inimiga, roubaba alimentos. Nós todo o que recolectamos, pescamos ou cazamos repartímolo entre todos. Cando un de nós está enfermo ou é vello tamén ten a súa ración. Aponio non estaba de acordo con esto e botámolo do noso grupo. Marchou moi enfadado xurando vinganza e agora é o xefe dos Dumbrios, os nosos maiores adversarios. Cando marchou levou con el a "pedra do sanador". A simple vista parece unha pedra normal pero en realidade está chea de poderes. En boas mans, é unha pedra que cura enfermidades, alivia a dor…pero en malas mans é moi destructiva. Hai tempo que sabemos do seu agocho pero aínda así non somos capaces de recuperala.

-Estou intrigado –dixen- ¿onde está?

-Aquí mesmo. Está metida dentro dunha saca no fondo do río.

-Pois estou seguro que buceando poderémola atopar.

-¿Buceando?, ¿eso que é?

-Eso é nadar baixo a auga.

-Paréceme moi perigoso Nivea, ¿estás seguro?

-Si, non te preocupes. Necesito unha cana co talo oco, usareina para respirar. (Agora quen estaba abraiada e con cara de parva era ela).

Pouco a pouco funme metendo no río, ós pés, os xeonllos, cando a auga xa me chegaba ao van boteime a nadar e logo mergulleime. A auga estaba un pouco revolta ¡magoa das miñas gafas!. De vez en cando saía á superficie para tranquilizar a Rainoa. Despois de estar así un bo anaco, e cando xa case me daba por vencido vin unha pequena saquetiña cunhas pedras que a cubrían. O meu corazón acelerouse, collín a saca e subín á superficie. ¡Rainoa non o podía crer!. Afastámonos a présa do lugar e, unha vez na aldea, contou todo o sucedido mentres eu bebía algo quente para entrar en calor. Agora os abraiados eran eles. Non sabían como agradecerme o que fixera, durante todo o día houbo festa e na noite ofrecéronme quedar con eles ou volver ao meu mundo. Escollín esto último e con moita cerimonia acompañáronme á entrada do petroglifo e alí despedímonos para sempre.

Os nenos durmían, conteilles tantas veces esta historia que xa non sei se sucedeu de verdade ou é invención. Eso é o de menos. O que si é importante é ter un avó que conte contos aos seus netos, e que os netos non os esquezan nunca para contarllos, algún día, aos seus propios netos.

O segredo do soto

Xoana Pardo Abuín - *Ana*

3º premio da 1ª categoría

Facía moita calor, o típico día de agosto, eu estaba a durmir a sesta, naquel momento soou o teléfono, desperteime, estaba soa na casa, a miña nai e a miña irmá estaban a facer a compra; cando ía collelo cortouse.

Fastidioume que se cortara pois despertárame e estaba a soñar que as vacacións do verán eran ata febreiro. Extrañoume pois era o primeiro soño agradable e fermoso en moito tempo, de feito levaba varias semanas soñando cousas extrañas e que daban algo de medo. Por exemplo, o día anterior soñara que enterraban vivo un neno de escasos días, dous días antes soñara que un pintor tolo andaba a secuestrar xente e cando a devolvía estes tiñan a cara toda pintada coma se foran lenzo. Levaba varios días precupada pois o día seguinte de que eu soñara vin pola televisión o telexornal e aparecían as mesmas cousas dos meus soños. Cando vin a xente coa cara chea de pintura non me asustei, de feito ata fixo que me rise un pouco. Pero o día seguinte non vin o meu soño pola tele senón no xardin da casa de enfrente, a policía estaba a cavar, e despois dun tempo vin como sacaban o corpo sen vida dun meniño e como se levaban detida a Dona Carla. Non o podía crer, aquela señora que xa rondaba os sesenta anos de idade, que sempre me coidara a min e á miña irmá, aquela mesma señora que facía as ricas galletas de chocolate que toda a miña vida comera. Non podía ser.

Esa mesma noite era a festa de Reiriz, o lugar onde eu vivo, e tamén o de Dona Carla. Fun coas miñas amigas, comentamos entre atracción e baile que en Reiriz estaban a ocorrer cousas moi pero que moi estrañas. Eran cerca das doce da noite e empezei a sentir como se alguén me seguira, así que decidín voltar para a

casa. Cando me fun deitar tiven a sensación como se alguén me estivese a observar; a verdade é que era unha tontería pois as persianas estaban baixadas e as cortinas corridas, pero xuraría que escoitaba como respiraba alguén. Tardei moito en durmir, pero ao final venceume o sono.

Ao día seguinte despertei algo cansada pero de bon humor, pois non tivera ningún pesadelo. Pasaran xa dous días cando empezei a volver a sentir que me seguían, oír respirar e murmurar. O día da festa pensei que sería cousa de alguén que me quería facer unha broma. Pero ese día notaba como se esa sensación que non me deixaba respirar me inundara, nese momento chegou unha amiga, agradecino pois nese instante sentín como se volvera nacer, como se a vida me dera unha nova oportunidade a min e os meus antepasados de correxir os erros que tiveramos. Sobre todo o meu avó que antes de morrer me dixera que oxalá non tivera tantos erros na vida.

A miña amiga acompañoume ata a panadería e despois ata a casa, pero antes de chegar, nun escaparate vin o reflexo do meu avó de neno. Tal susto levei que ata me desmaiei. Ao despertar estaba dentro da tenda co empregado á miña dereita e a amiga á miña esquerda. No momento de ver o empregado da tenda case me volvo desmaiar pois era a viva imaxe do meu avó morto. Naquela tenda tamén sentía que todas as persoas dos cadros antigos que estaban pendurados da parede me observaban e murmuraban, funme pronto da tenda, pero voltaría alí, era como se eu fose de metal e a tenda tivera un imán.

Non volvín ter pesadelos ata que empezou o colexio, a noite anterior estaba tan nervosa que non me daba durmido, ata que como sempre me venceu o sono. No soño vía que estaba na clase, ao meu lado sentábase unha nena nova que se chamaba Adriana, a primeira impresión foi a de cairme ben, pero no final da aula tamén había unha nena nova, de aspecto tímido, chamábase Carme, sentábase ao lado de Vanessa. En toda a mañá non parou de ollar

para min, ata lle pedín ao profesor Carlos se podía ir ao baño. Estiven media hora a mirarme no espello a ver se me saíra unha verruga, un grao xigantesco ou algunha cousa. Ao chegar a clase o profesor berroume por tardar e tiven que poñer a excusa de que estaba algo estreñida.

E ó día seguinte exactamente todo o que soñara. Pola tarde Laura veu xogar a miña casa, cando chegamos mirei para a casa de Dona Carla e vin entrar a Carme, a miña nova compañeira de clase. Despois de merendar pedinlle a Laura que me acompañase a averiguar porque Carme vivía nesa casa, na que tan bos días tiña pasado, esa casa sentiaa como se fora miña, sentía como se me estiveran a roubar diante dos meus narices, e non podía quedar de brazos cruzados. Costoume moito convencer a Laura, pero ao final convencina. Cando estaba diante da porta esta abríuse, Laura case bota a correr cando de repente sae Carme co empregado da tenda na que Nerea me metera cando me desmaiara, dixen ola, víñamoslle dar a benvida, despendinme e funme correndo con Laura. Despois non lle din máis voltas e púxenme a xogar aos Sims con Laura. Á noite xa na cama pensei no empregado da tenda e Carme, a nova nena. Mireinos ben e tiñan un aire. Logo me veu o sono e non lle din máis voltas.

Ás cinco da madrugada volvín sentir como se me estiveran a observar, sentíame culpable de algo pero non sabía de qué, ata sentía necesidade de chorar e todo. Pero non chorei, pechei os ollos e finxin estar durmida, de repente oíuse un tremendo ruido, abrín os ollos, saltei da cama, corrín as cortinas, abrín as persianas e as ventás, e vin a casa do lado destruida, houbera unha explosión. Mirei a casa de enfrente onde vivía Carme, estaba mirando pola ventá e ríndose, non cabía dúbidas de que fora ela e o empregado. Pegada a un cristal había unha nota que poñía: Se non pides perdón de corazón, de parte de alguén que morrerás. Gardeina no me caixón e funme outra vez para a cama, aínda que non durmín, non sei porque me sentía contenta, morrera toda a familia Fernández, pero sentíame contenta e tranquila.

Ó día seguinte cando me levantei mireime ao espelllo e as miña orellas estaban rachadas como se me pasaran unha navalla por riba e ma cravaran. Nos días seguintes pensei moito nos meus soños e cheguei á conclusión de que aquel neno nun futuro podía ser algún ser querido meu, e aquel pintor tamén. Eu non estaba disposta a que dúas persoas totalmente descoñecidas destrozaran a miña vida.

Volvín ir á tenda do amigo de Carme. Cando entrei o empregado estaba no almacén, non me viu entrar, enriba da mesa onde el sempre escribía había un diario, collino e funme correndo. Cando cheguei a casa fun correndo para o meu cuarto, alí lin o diario, apenas facía referencia ás facturas. Ao final cando o ía pechar vin algo que me podía interesar e axudar, poñía algo dun segredo do soto. Que terían no soto? Esa foi a pregunta que me fixen toda a tarde.

Cando eu e a miña familia estabamos ceando alguén petou á porta moi forte, pensei que a tiraban abaixo. Meu pai abriu, era o empregado da tenda que reclamaba o seu diario, entrou rapidamente no meu cuarto, puxo todo patas arriba ata que o encontrou, miroume cuns ollos que parecía que me ía matar coa mirada. Nese momento tiven un escalofrío, despois de mirarme durante varios segundos foise dando un portazo.

Pasou un mes, era casi o Nadal, eu non paraba de ter pesadelos sobre o empregado da tenda, a nena e o soto. Non podía esquecer o que poñía aquel diario. Que segredo esconderían no soto?

Despois do Nadal non podía máis, non paraba de ter pesadelos, e a curiosidade cada vez picábame máis. Ata que un día me decidín. De cinco a nove na casa non había ninguén, entón o dous de febreiro entrei na casa e despois no soto, abrín a porta do soto, non podía crer o que vía, había fotografías de toda a miña familia, tamén había duas rapazas cheas de pintura como as do meu soño, e un bebé, que no meu soño era de escasos días, pero agora xa ti-

ña polo menos cinco meses. Chamei a policía e entraron no soto, eles tampouco podían crer o que vían, detiveron a Carme e o empregado da tenda e soltaron a Dona Carla.

Saíu publicado en todos os xornais. Poñían que segundo as declaracions dos detidos á policía, o fixeran porque lle tiñan rencor a Dona Carla, pero eu creo que non só por iso. O motivo de sentir eu aquelas sensacións tan raras e aqueles soños nunca o saberei. Pero agora durmo toda a noite e non teño pesadelos.

Mellor mañá

Alba Díaz Baamonde - *Bala*

1º premio da 2ª categoría

Espertou. Cambiou de postura na cama e abriu os ollos. O seu novo reloxo dixital marcaba as 7:30 da mañá.

Venres – pensou – hoxe comeza a miña nova vida.

Referíase ao traballo, claro, decidira que ía cambiar o seu comportamento profesional, ía conseguir unha reputación.

Pero non sería todo un camiño de rosas, claro que non, é máis, sabía que non ía ser doado porque tiña que comezar, como quen di, dende cero. Tal vez dende cero non, pero non é que fose unha persoa moi coñecida no seu centro de traballo, e dende logo, tampouco moi respectada.

Ergueuse da cama e dirixiuse cara o seu taboleiro de notas, era un home moi organizado e onte á noite deixara alí cravada unha nota cos que ían ser os seus pasos principais no camiño cara a popularidade. Colleu a folla e comezou a ler en voz alta (vivía só, así que non corría risco de espertar a ninguén) :

- Primeiro paso: non volverei levar cafés ou similares aos despachos dos meus superiores, non estou para facer de camareiro.

- Segundo paso: non penso facer máis fotocopias, que a miña mesa de traballo teña ao lado a máquina fotocopiadora non me fai o encargado de fotocopiar os papeis de todo o centro.

- Terceiro paso: elixirei eu os temas sobre os que quero facer o meu traballo de investigación semanal, non me vai ‘‘insinuar’’ ninguén o que teño que facer: ¡O meu traballo é meu!

Eses eran os tres pasos principais que anotara a noite anterior co fin de levalos a cabo a partir dese venres que xa comezara. De súpeto acordouse de que tiña que ir ao traballo, e xa eran as 7:45! Dirixiuse ‘‘a galope’’ cara o cuarto de baño, non ía causar boa impresión que chegara tarde ao traballo o día que pretendía que o tomasen en serio. Duchouse e aseouse o máis rápido que puido, vestiuse e saíu da casa coma se diso dependese a súa vida, nin sequera almorzou nada, xa tomaría algo a media mañá.

Mentres camiñaba cara o traballo releu un par de veces a nota que escribira a noite anterior cos seus primeiros pasos e aproveitou para mercar polo camiño o xornal, nunca o lía pero para ser respectado tiña que estar formado e o xornal era imprescindible para ese fin, ademais sempre daba boa impresión levar un baixo o brazo.

8:10. Como non apurase un pouco chegaría tarde, hoxe non lle daba tempo de ir a pé, collería un taxi.

- Taxi, taxiiii!!

8:15. Puntual! Moi ben, chegaba xusto a tempo, era un bo comezo. Dirixiuse cara a súa mesa, alí, á súa beira estaba, como sempre, a máquina fotocopiadora. O primeiro que fixo foi cambiala de sitio, púxoa máis cara a esquerda, de forma que quedase ben claro que el non tiña nada que ver con aquel ‘‘aparato’’, a continuación sentouse fronte ao ordenador e púxose a pensar no tema sobre o que escribiría a súa columna a vindeira semana. Tiña que escollelo ben, porque podía funcionar coma o seu trampolín á fama. Estando absorto nese dilema que se lle presentaba sentiu que alguén lle daba unha palmada nas costas e oíu unha voz que lle dicía:

- Rapaz, un café con leite e un par de pastas non estarían mal.

Ben, aí estaba a súa primeira proba, non debía subirlle o café. Que o fose facer el se tanto o quería! Pero pensándoo mellor

tampouco podía poñerse radical dende o primeiro día, quería gañarse un posto importante, non que o despedisen.

Así que se dirixiu coma calquera outro día cara a cafeteira, serviu un café, colleu un par de pastas e colocouno todo na bandexa con estampado floreado que usaba sempre para levar os cafés. Pero había unha diferenza, hoxe non lle importaba ter que subir tres pisos para levarlle un café con pastas a un gordo farfallán. Sentía como que cada paso que daba formaba parte do seu plan e que o que lle acababa de pedir o café era un inxenuo que non sabía nada do que el levaba entre mans. Sentíase feliz.

E entrou,tamén como calquera outro día, no despacho daquel home, pousou o café, escoitou o ‘‘grazas rapazolo’’ de sempre, baixou a cabeza educadamente coma sempre en sinal de ‘‘non hai de que’’ e marchou pechando a porta tras el.

Unha vez na súa mesa, volveu considerar a mesma dúbida que antes. Cavilou, cavilou e volveu cavilar pero non se lle ocorría ningún tema xenial, innovador e fantástico.

Colleu unha folla e comezou a apuntar diferentes temas, non podía ser moi complicado de entender porque tiña que ‘‘chegar ao público’’, pero tampouco de explicar, pois a el nunca se lle dera moi ben explicar nada. O asunto non parecía tan sinxelo de resolver, tiña para si que lle ía traer algúns quebradeiros de cabeza.

Hmmm....comezaba a sentir algo de fame, tendo en conta que non almorzara nada tampouco era de estrañar, mirou o reloxo: as doce e media, levaba 5 horas sen tomar nada! Dirixiuse rapidamente cara a cafetería do traballo e pediu un bocadillo de xamón serrano e unha auga do tempo, tomou todo e , unha vez que notou que o seu estómago ficara a gusto, propúxose voltar ao seu traballo.

Así pois ergueuse e dispúxose a atopar un tema antes de acabar de traballar, tiña dúas horas, pois xa era a unha e o seu

horario remataba ás tres en punto. Certo era que os homes importantes quedan no traballo máis do que lles esixe o seu horario pero era o primeiro día, tampouco ía esixirse de máis a si mesmo.

Cando levaba un tempiño pensando achegóuselle unha rapaza moi ben vestida e un pouco máis baixa ca el e díxolle:

- Mira, ¿podíasme facer unha fotocopia deste artigo?

"Non, faino ti", iso é o que lle debería dicir, pero pensouno ben e analizou a situación: ela non tiña culpa de nada, só lle estaba a pedir unha fotocopia, ben era certo que a podía facer ela pero tampouco a el se lle ía caer o mundo enriba se lla facía, ademais, quedara en que non podía adoptar unha postura moi radical dende o primeiro momento senón en vez de respectalo íano desprezar e marxinar, e non era precisamente ese o seu propósito.

- Dende logo, señorita, como non! – contestoulle, e dirixiuse cara a máquina para levar a cabo o seu traballo, fixo a fotocopia do artigo e entregoulla, pero antes fixouse no tema de dito artigo: a clonación.

- Moi agradecida. Bos días e ata logo!

- Non pasa nada muller para algo estamos os compañeiros, ¿non si?

A rapaza sorriulle e marchou. El despois de vela desaparecer tras a porta que daba ao corredor conectouse a internet e comezou a "mergullarse" na rede á procura de información sobre a clonación.

Gustáralle o tema, pero non tiña moi claro de como o ía tratar nunha columna de pouco máis de trescentas ou catrocentas palabras.

Foi a Google, claro, e alí comezou a última das súas investigacións semanais escribindo : ‘‘clonación científica’’

Atopou bastante información así que se dedicou durante o resto do que lle quedaba da mañá a abrir todas esas páxinas web e coller a información interesante delas.

Cando se deu de conta xa eran case as tres en punto, polo que comezou a recoller a información que imprimira de internet co fin de deixalo todo nunha carpeta e seguir ao día seguinte, que ía ser o luns, posto que as fins de semana nunca traballaba. Estaba acabando de facer iso cando chegou o mesmo home que lle pedira o café a primeira hora da mañá e díxolle:

- Home! Vexo que xa remataches o teu traballo, confío en que non che importará levarme un café ata a oficina antes de marchar, sen azucre e sen nada, non ten preocupes. Espérote alí que vou quedar revisando uns papeis de última hora.

E coas mesmas, marchou. Nin tempo lle deu ao noso homiño a dicir que si ou que non, pero teño a certeza de que non se ía negar. E así foi, non quería ser moi radical dende o primeiro día, o cambio tiña que ser gradual, senón faría moitas inimizades indesexadas e iso non conviña, igual necesitaba certos ‘‘contactos’’ para subir algún posto. De todas as formas decidiu que o luns non levaría tantos cafés e xa non faría fotocopias, debía comezar progresivamente,pero tampouco quería pasar un ano co asunto do cambio así que propúxose comezar o próximo luns dun xeito xa máis decidido.

Abandonado pois, o traballo, decidiu que non volvería a pensar máis nel, dedicaríase a descansar.

Pasou o resto do día relaxándose e facendo diferentes actividades nada interesantes para o que este relato intenta contar.

Cando chegou á casa estaba bastante cansado pero decidiu repasar a nota onde se atopaban os seus tres primeiros pasos para ver canto avanzara. Sacou a nota do peto, onde a levara durante todo o día, e volveuna mirar, colleu un bolígrafo para marcar cunha cruz o que xa avanzara, e leu:

Primeiro paso: non volverei levar cafés ou similares aos despachos dos meus superiores, non estou para facer de camareiro.

Ben, podíase dicir que non o cumprira ao pé da letra pero tampouco é que se esquecera del por completo, o único que fixera foi comezar, por dicilo dalgún xeito, ‘‘suave’’, é dicir, sen cambios bruscos. De todas as formas considerou que non debía marcalo coma punto superado, aínda tiña que mellorar bastante nese aspecto. Seguiu lendo:

Segundo paso: non penso facer máis fotocopias, que a miña mesa de traballo teña ao lado a máquina fotocopiadora non me fai o encargado de fotocopiar os papeis de todo o centro.

Certo era que hoxe non fixera moitas fotocopias, pero tampouco llo pedira moita xente, só unha rapaza, e certo era, tamén, que se llo tivesen pedido máis persoas seguramente aceptaría, polo que veu que o segundo paso non o ‘‘practicara’’ demasiado. Deixouno sen marcar, tamén nese punto tería que mellorar. Leu o último paso:

- Terceiro paso: elixirei eu os temas sobre os que quero facer o meu traballo de investigación semanal, non me vai ‘‘insinuar’’ ninguén o que teño que facer: ¡O meu traballo é meu!

Iso si que o fixera. Pero, se o pensaba mellor...quen lle dicía a el que aquela rapaza non lle puxera as follas diante para que, como se tal cousa, lera o tema do artigo? Non, iso non era posible, puxo unha cruz en sinal de ‘‘punto superado’’ e botoulle unha última ollada á nota antes de volvela gardar.

Ergueuse do sofá onde se sentara, case inconscientemente, mentres lía a nota e dirixiuse cara a cociña a preparar algo de cea pero, antes de chegar, detívose no medio do corredor. Acabábase de decatar dunha cousa. Sacou o papel rapidamente do peto e, á fin, deuse de conta de que, de tres pasos que apuntara, só fixera ben un e nin sequera sabía se ía escoller finalmente o tema da clonación para a súa columna, é máis, xa pensara algunha vez en non escoller ese tema, considerábao moi complicado de explicar, non o acababa de convencer. Así que sacou unha conclusión acertada : non cambiara nada da súa situación laboral!

Ao principio anoxouse con el mesmo, parecía mentira que o primeiro día que se propoñía cambiar o seu método de traballo non conseguira nada!! Como fora tan parvo como para non darse conta antes? Levara cafés, fixera fotocopias... non cambiara NADA!

Pero ese enfado non lle durou demasiado, rapidamente o achacou ao día da semana no que se atopaba:era venres. Como se lle ocorría comezar un cambio un venres? Se ese era xusto o día que menos ganas tiña de traballar!

Non, non podía ser así, non sería facer as cousas ben. Decidiu volvelo a intentar todo dende o principio, comezaría como era debido, o luns.

Un cambio nunca se podía intentar comezar no medio e medio da semana.

Non, non, todo cambio débese empezar o luns, coa semana, se non era así o éxito non era demasiado fácil de conseguir, dende ese día xa o podía dicir por experiencia!

Así que, tras pensalo un pouco, decidiuno.

Comezaría o seu plan de ascenso o luns, esta vez non tiña pensado fallar.

Insomnio

Noelia Martínez Rey - *Mare*

2º premio da 2ª categoría

2:05. A xente non posúe definición en mente do que, verdadeiramente, é pasar unha noite sen durmir... ás veces consegues pecha-los ollos 2 ou 3 horas pero noutras ocasións o teu corpo entra nun estado posuído de letargo inconsciente, no que non sabes se estás a durmir ou tes os ollos totalmente abertos a pensamentos, accións, verbas...

Se unha noite soñas máis dun momento, non serán esas dúas ou tres horas seguidas, non, ó mellor, con un pouco de sorte, o sono invádete por suspiros, e sumando, de murmurio en murmurio, consegues resultar ese par de horas.

2:15. Hoxe chove. Moito me desagrada a chuvia. Esas minúsculas e efémeras pingas de auga que caen... unha tras outra... no chan... nos coches... en tódolos anacos de vida... Son tan simples e sinxelas que odio comparalas cos seres. Non, non me gusta que chova.

2:19. Fai unha hora que me deitei, e aínda estou así, pensando en cousas pouco interesantes e sen xeito. Xa nin eu mesma sei porque entro no cuarto con sono e ganas de durmir segundo me recosto. Aínda que nono creas, posúo a esperanza de soñar unha noite enteira. Sei que como siga así nono acadarei xamais. Atópome na primeira fase ou anaco de lúa, agora teño sono...

2:37. No sei porque tenme que pasar isto a min, nono entendo, ¿por que meu deus?, ¿por que ?, deitada enriba da cama, cos ollos como pratos observando cada recuncho do teito, cada pequeno e ínfimo detalle que o conforma inexacto, pasan os minutos...

2:53. Escoito as pingas bater contra a fiestra... ¿por que ten que chover? Ninguén o desexa. O seu son é tan insoportable... estoume a volver tola... ¡que calen xa! ¡Así non podo durmir! Tac,

tac, tac... murmurios de auga, silandeira onomatopeia que persiste, lenta e incontrolable. Oxalá pare de chover, odio o seu suspiro, o frío que che transmiten cando esvaran pola túa faciana, estragando unha fermosa tarde de paseo.

3:07: ¡Deus! ¡Quero durmir! Xa sinto estar ó borde do histerismo, non podo máis, esta tolería que me tortura, non podo vivir así, non o aguanto... despois de clasificar de tódalas maneiras posibles cada cadro e fotografía, na miña memoria, (segundo a data, a cor, a forma, o contraste, o lugar, a estación...) como me aburro... co sinxelo que sería pecha-los ollos e durmir todo o legado da lúa... non, non, esta enfermidade por vida que sinto é mundana e horrible... ¡esa maldita chuvia non cala!.

3:16. Revólvome e dou voltas na cama, desfago toda forma imaxinada de cuarto arrombado, isto é algo insoportable, nin con esas drogas receitadas durmo. O meu organismo sofre e reséntese, son tantas noites sen pegar ollo, tantas horas acumuladas de desolación...

3:24. Teño calor. Destápome e tómbome enriba das sabas e das mantas. Segue chovendo... alguén debería formularse inventar unha especie de obxeto que protexera as casas dese son ridículo e molesto. Todo sería máis fácil, ata durmir resultaría unha actividade menos complexa.

3:35. Ultimamente xa nin salgo á rúa, a xente quédaseme mirando, observan detidamente esa imaxe fláccida e desamparada do meu rostro, sen ningún reparo nin vergoña. Cando vai pasando o tempo, acostúmaste a ser criticada por cada humano que se che cruza na calzada, pero ó comezo, todos aqueles seres insensibles, coas súas miradas e comentarios obsoletos e estúpidos, deprimían a miña alma, sen darse de conta do que estaban a facer.

3:44. Dóeme a cabeza e non podo evitar que as bágoas derrámense esvarando pola miña faciana. Non consigo entender por

qué todo está na miña contra: esto, esto tan horrible que me acontece e non me deixa descansar en paz e esa maldita chuvia que berra para que eu escoite mellor, faino para non deixarme soñar tranquila. ¡Rógoche que teñas piedade de min!.

3:57. Isto vai a peor. Necesito distraerme con algo, é necesario que a miña mente fale co meu corpo, senón temo que perda a pouca cordura e estabilidade que aínda posúo. ¡Deus necesítote!

4:00. Esta sensación de malestar e doenza percorre o meu ser, mentres as miñas neuronas só pensan en adormecer sen espertar endexamais. Creo que a solución por atopar se definiría coma saír á rúa e camiñar ser rumbo... por facer algo. Érgome do meu leito de desesperación...

4:06. Mentres abro a porta que me dá acceso á estrada, non me paro a pensar tan sequera na roupa que levo posta: a penas un pixama algo gastado e abotoado sen xeito.Nada máis poñer un pé fóra da casa, xa sinto ese arrepío percorrerme o corpo, esa estúpida chuvia que non cesa esvarándome polo meu rostro esbrancuxado coa mirada perdida... ¿Por que ten que chover hoxe? ¡Precisamente hoxe ! Levo un mal día, mellor dito, unha mala noite...

4:14. Só andando poucos metros cara adiante, volta aquel sentimento coñecido: só tiña posto un pixama e morría co frío. Regreso sobre os meus pasos, ó meu fogar, collo a miña mantiña de cadros vermellos e verdes e arróupome con todo o meu ser; agradécese a calor do material sintético. Ando de novo.

4:23. A loucura invádeme. Entre o sono e a esquizofrenia non vexo nin por onde vou. Ás veces sinto que as pernas erran na rúa, desfalezo e nono podo evitar. Sensación de impotencia e amargura. Dor e inquedanza.

4:30. Intento parar algún coche; necesito que alguén me rescate deste mundo de fantasías inocuas e indebidas; preciso que

algunha persoa se deteña e me axude. Parece que ninguén se decata da miña presenza... Algo anormal faime avanzar inconsciente. Segundo o meu grao de desesperación, sitúome no medio da estrada, ingún vehículo semella verme, nada, ninguén.

4:37. Sigo avanzando, pisando as pequenas lagoas que deixara a chuvia, escoitando o son que deixan as miñas pegadas na pedra. Ninguén repara en min e eu preciso un hospital, o meu cerebro non vai a aguantar máis tanto desamparo e desolación.

4:40. Sinto o son dun motor que se acerca. Quizais xa me viron e veñen por min. Intentei con tódalas miñas forzas dete-lo coche, ergo os meus brazos con pouco ánimo que posúo pero.... nada... caso omiso... é coma se eu non existise. Comezo a chorar pero non sinto as bágoas caer na miña faciana. De súpeto oio o son dunha ambulancia aproximarse. Claro chamárona para que me viñese buscar. Pasa de largo. Avanza coa serea posta. Entón véxoas. Unhas figuras negras ó remata-la rúa, cada vez máis preto de min. Boto a correr nunha fuxida sen fin. As miñas pernas fallan, a miña mente, xa cansa, quedara atrás...

4:59. Dobro a esquina, co corazón latexando na gorxa... Alí estaban, un grupo de xente arredor do que semellaba un accidente de tráfico, tamén atopábase a ambulancia que non se decatara de min. Agora entendo que marchaba por unha razón máis importante. Achégome máis. No chan, preto da ambulancia. observo un corpo sen vida, cuberto por unha manta a cadros vermellos e verdes. En seguida me decato de que son eu a muller tendida no asfalto mollado. Mentres tanto, as sombras amigas, xa preto de min, téndenme as súas mans, sorrindo...

Agora xa estou a durmir, nun sono profundo e inalterable, e soño, sen espertar, que vivo o meu derradeiro anaco de lúa. Gústame. Aquí nunca chove.

Hora da morte: 4:43

Frío alén de ti

Alba Cid Fernández - *Regalicia*

3º premio da 2ª categoría

-Trunfan ouros.

Igual que as boas lembranzas gostan de correr idealizadas pola mente, caían os naipes na mesa. Cantinelas de sobra coñecidas, mans que van, que veñen, que esconden, que mostran oufanas cartas victoriosas.

Por vez primeira, ollaches o bar coma se non o coñeceras. As madeiras vellas, enchoupadas de cheiro a tabaco e derrota, os vasos cansos de bicar por interese miles de beizos, as vellas fotos esgazadas polo tempo e o olvido.

A luz que a lámpada fosforescente deitaba naquel recuncho da aldea semellaba irreal, sacrílega, desalmada e clara demáis para as historias que vogaban de boca en boca e os díxome-díxome que facían rebumbio nas horas mortas…

A nova camareira, a rapaciña esa miúda que veu da vila, preguntouche algo, mais ti, non a entendiches.

-¡Arrastro!

Foi entón cando te erguiches, deixando impar aquel xogo, para pasar aos xogos da memoria. Os tres compañeiros, cada un dende a súa cadeira, baixo a súa boina de paño e a súa estrañeza, protestaron pola túa decisión, pero ti non puideches oílos. Os teus dedos, fortes e marcados polo traballo, deixaron esvarar unhas poucas cartas, que caíron desordenadas…

Coma os pensamentos.

Alá fóra, a mornura do solpor deixara paso a unha viruxe ferinte. Chovera, e os farois xogaban a facer reflexos na soidade das tebras. Bombillas douradas que debuxaban chamas nos edificios de pedra. Ardentía ilusoria.

Non sempre presta turrar do fío do pasado e atoparse…

Camiñabas cun rumor de melancolías afogadas en cada pegada, en cada alancada silandeira…

Aínda era cedo. Cando abriches a porta da casa, un silencio sepulcral acelerouche os sentidos… pero nada acontecera. Alí, na penumbra, naquel emburullo doce de sabas e colchas, durmía ela.

Nunca imaxinarás o que me doeu non estar entón ao teu carón.

Cando inmobilizaches todo xesto para ollala coma un agasallo lonxevo, coma un anxo vetusto que fabrica cada xornada un sorriso distinto, para aderezar anos e anos de convivencia…
"A pel gastada, irmán, mais nunca os soños."

Fai tanto tempo dende que eu me fun, que me emociona decatarme do ben que lembras as nosas frases, aqueles lemas de loita e balbordo salferidos dunha esperanza fresca e xoven daquela.

Fuches ti, con ese aire loitador entre as ruínas de tantas cousas… quen esvaeceu o desencanto.

E eu… ollándote, desde este recuncho impreciso do tempo e o espacio... Coma quen non ten outro cabo ao que asir a súa ausencia, sempre presente...

Saíches novamente á rúa.

Quizais pensabas no que se estaba a converter a aldea, un cadaleito de tempos idos: o campo da festa baleiro, as casas sen habitar, as leiras por traballar…

Quizais pensabas nos acenos que fan as sombras, cansas de escurecer…

Quizais pensabas en min.

Sentaches no atrio. Aínda recoñecín no crebacabezas dos días felices cada liña, cada ángulo das lousas de pedra sobor das que tanto corremos, onde tanto xogamos. E, por máis que alí ao carón estivera o camposanto, para min o atrio sempre foi símbolo de vida, escenario dos paraísos da infancia.

Sentaches con tenrura, e a ollada esgazada de tristuras fondas.

Desexei ser bruante lapa dunha fogata naquel intre, para poder iluminarche as sombras todas, os recantiños da conciencia e os nosos intres, tan idos...

Desexei rexurdir de entre as follas dos xornais que gardabas na bufarda, esas con datas de revolta e soños con cerne, esas que veu a masacrar unha guerra deleznable.

Desexei falarche dende esta imposibilidade muda, esta escravitude de silencios e inexistencia, esta marmelada de horas baleiras.

E dalgún xeito conseguín con esta marcha de devezos, que repararas nun cuarzo pequechiño e brillante, que relocía nunha fenda próxima. Pechaches os ollos por uns intres, namentres te achegabas á pedriña, e tan só abrilos, descubrín vagas enormes dunha complicidade que cría esquecida. Descubrín vías ateigadas de azucre, posibilidades máis alá destes espellos de tolemias verquidas…

Un cuarzo semellante ao que me deras no derradeiro aniversario, naqueles meus dezaoito anos que non foron a máis. Eu ao esvaecerme da realidade tanxible, tiven a sorte de non servir á desesperanza, de non agardar novas incertas na radio, nin saber do latexo das bombas ou do rebumbio dos mortos…

Funme co cuarzo aquel pendurado ao pescozo. E despois das preamares da guerra, coñecérala a ela, e ferido de ausenzas… decidistes inventar un remanso, unha familia "normal", "perfecta"…

A lúa facía brillar o cuarzo con luces híbridas de cristal e soños ata que o introduciches no peto. Logo, voltaches á casa paseniño, naquela noite na que a estrada semellaba o espello dun ceo incriblemente pecho.

E xa era moi tarde, si… Sentícheste un pouco culpable, mordendo o beizo inferior con degaro, e a miña lembranza infantil feita cuarzo, queimábache os dedos dentro da chaqueta… mais nada acontecera. Alí, na penumbra, naquel emburullo doce de sabas e colchas, durmía ela...

Eu permanezo grazas a este soro de dozura co que me cubriches.

Eu permanezo grazas aos días grises, ás conversas nocturnas, ás mans conxeladas da añoranza.

Eu permanezo grazas ao teu xesto xeneroso de rosas condenadas.

Porque fuches ata o armario da sala e rescataches con mans trementes un rosario de follas escritas, unha pregaria de sintaxes vivísimas para atoparme. Entón, emitiches borboriños de caramelo en papel de prata e amarraches aqueles poemas nunha vertixe de lembranzas.

Cosíchesme ás letras nunha arroutada de amante agónico.

Porque logo amenceu bonito e no alto do café, atopaches tamén aquela miña ollada, e mentres ela puña a tender a roupa con certa desidia indefectible, debullaches os minutos para achegarte ao camposanto.

Cos nocellos sobre a fría lousa que me lembra pero non me ata, depositaches aquelas cuartillas nun dos ocos grisentos, xunto co cuarzo. E dixeches cousas como…

Sei que aquelas apertas
eran de miga de pan,
coma os soños . . .
Pranto detrás das lembranzas.
Frío alén de ti.
Teño os ollos ónice esta noite.

Foi coma unha ofrenda preciosa. Coma un bico de salitre e sinceridade.

Unha inxección intravenosa na inmaterialidade do noso pasado.

Logo, volviches ao bar con presentimento victorioso e bágoas cristalizadas nas meixelas.

Pero xa non trunfaban ouros, meu ben.

Imputacións

Rafael Costas Costas - *Dioni Síaco*

1º premio da 3ª categoría

As traxectorias dos avións marcadas a branco xiz no teito anil dun día que esmorece, máis alá dos postremos edificios, por enriba das árbores, dos montes que marcan a liña ondulada do horizonte.

Apoiado no pétreo balaústre do balcón case doméstico, fumo un cigarro negro, cuspo nicotina cando ninguén pasa. Contemplo a baba estrelarse silenciosa na beirarrúa. Outra chupada. Tamén a cinza voa, po lixeiro espallándose no aire, búmerang nestes meus ollos que me obriga a fregar cos dedos. Nalgún momento entre o lusco e o fusco, consómese o penúltimo cigarro. Só un para encarar o que nos queda de noite, para encher de fume as pausas, acompañar as palabras murmuradas.

Escureceu o anil, xa os avións sobrevoan o océano. Vai fresquiño, regreso ao cuarto. O hotel é modesto, pulcro, de confianza. Nestes meses, ningunha cascuda se presentou; as sabas sempre están limpas, non cheiran, carecen de manchas; no váter sentamos sen receos. De cando en vez, mesmo o balcón desta peza me inspira líricos pensamentos que parten co fume.

Hortensia no cuarto de baño. Coqueta, teimuda no uso de ungüentos para os ollos, as patas de galo, o pescozo, as mans, a pel toda. Quere aparentar trinta, e poucos menos ten ca min, que vou camiño dos sesenta. Agrádanme as mulleres coma ela, presumidas, elegantes, cunha clase innata. O malo é que perdemos unha chea de tempo pola culpa do seu embelecemento.

Medio ano véndonos, só un par de días á semana, martes e sábados. Máis non pode, ten que coidar da nai. Citámonos abaixo,

na rúa, logo de ela pechar a perruquería. Entramos xuntos, saudamos na recepción como clientes habituais que xa somos, dannos a chave do cuarto favorito se está baleiro e aquí pasamos parte da noite, ata as tres. Despois, cada un á súa. É viúva, sen fillos, vive coa nai. Eu chego á casa e teño que aturar a miña muller, que refunga sen paixón, coma quen cumpre cun trámite. Non lle fago caso, deixo caer algún torpe e pouco traballado pretexto, e déitome. Dentro de nada toca diana, disfrazarse de conserxe no concello.

Pero na tarde de hoxe a santiña alporizouse coma nunca. Sospeita algo e rebentou, xurou a voces o primeiro que lle viu á chencha. Que ela mesma rapará íntegra a súa cabeleira, longa e gris, se non paso a noite na casa. Di que abonda de trasnoitar, e non ten razón. Só dúas noites á semana chego de madrugada; as restantes, mal que me pese, déitome cando ela. Cortar o cabelo ao cero, manda carallo! Vai resultar que levo trinta e cinco anos cunha potencial *skin*. A secuencia desta tarde é propia dunha desequilibrada.

-Se agora marchas, son quen de arrincar os cabelos un a un. Atoparasme careca coma unha bóla de billar.

Díxomo cando me viu na porta, a piques de pechala para saír. Nunca antes me chantaxeara; nin unha insinuación respecto de medida tan extrema e pintoresca.

-Se marchas e non dormes na túa cama e coa túa dona, volvereime a máis alopécica baixo as estrelas. Estou farta. Non traspases esa porta, queda aquí coa túa muller, durme con ela. Acabouse facer o que che peta, ir de can polas noites.

Tanta impertinencia escaso favor lles fixo ás súas pretensións. Marchei, claro.

Descendín as escaleiras cara á rúa. As oito da tarde, o taxi a piques de chegar. Coido que me lanzou unha pota dende a fies-

tra da cociña, quizais un simple cazo. Tanto ten. Suficiente para esnaquizar o parabrisas dun utilitario aparcado en zona de liña amarela. Quedei cravado na metade da beirarrúa. Sentina berrar:

-Xa teño na man as tesoiras. Volve agora mesmo ou comezo a pelarme. Estás advertido.

O taxi non chegaba. Unha guedella anoada de cor grisalla caeu diante de min. Alcei a mirada na dirección da ventá da cociña, no segundo andar.

-Velaí o aperitivo. Aínda queda pelo por cortar. Marcha, can, marcha, verás como todos saberán as razóns da miña cabeza calva, todos saberán que es un can famento que non para na casa, coa súa muller.

Estaba debruzada, medio corpo fóra, brandindo as tesoiras.
-Seica toleaches?- reprendina mentres ás miñas costas o taxi aparcaba en dobre fila, xunto do utilitario que ela agredira cunha pota ou un simple cazo.

Dubidei. Ao mellor conviña que subira para calmala, pero estaba a facerse tarde. “Boh, desvaríos de vella”, pensei, non obstante algo alarmado. Montei no taxi e rogueille ao conductor que me sacase de alí canto antes. A miña muller continuaba a berregar na fiestra da cociña.

-Onde o levo?

Dinlle o nome do hotel, na outra parte da cidade.

“Hai que ver, arrincar ata o derradeiro cabelo! A quen se lle conte... Dende logo, haiche que estar ben trastornada para ameazar con semellante cousa!”.

Sucedeu esta tarde, hai unhas horas.

A Hortensia nunca lle falei da miña muller. Cando a coñecín de copas en Nova Olimpia, díxenlle que era solteiro. Creume. Tiven conta de que non me xulgase un esmorguista coma tantos, un trouleiro dos que deixan a cónxuxe no fogar para ir de cacería. Agora, seis meses despois, xa non ouso contarlle a verdade. Pero un día terei que facelo. Dáme pánico pensalo. E se me abandona, por mentirán, por tela enganada todo este tempo, agora que vou camiño de namorar?

Hortensia volve por fin do cuarto de baño. Viso beixe, chinelas de pel. O viso foi un agasallo meu, do martes pasado. As chinelas son de estrea, sempre anda a estrear roupa, calzado, complementos, colonia; seica lle vai ben na perruquería e eu alégrome. Acicalada e perfumada, métese na cama onde xa levo un pouco. Apertámonos con sensualidade e gana propia de dous mozos. Sería quen de ir vivir con ela e a nai, que debe ser unha señora de avanzada idade, pero nunca falamos diso. Por un lado, mellor. Consigo aparcar o desacougante remorso da mentira, porque Hortensia xa se aplica a acariñarme onde máis me agrada. Son dos que gustan deixar facer. E ela, das que saben cómo. Un día direille a verdade, se é preciso pedireille perdón de xeonllos.

Máis tarde, deitados un contra o outro, fumando eu o derradeiro tabaco, estámonos a dicir as clásicas parvadas doces que veñen ao caso. Non me apetece erguerme, separarme dela, retornar á tristeira morada. Pasaríalle o ataque de tolemia capilar á miña muller?

Soa o teléfono do cuarto, sufrimos un susto mortal. A primeira vez en todos estes meses. Que quererán de recepción ás dúas da mañá?

-Tratarase dun erro, ás veces sucede.

Digo tal pero dubido de que sexa unha equivocación. Case nunca sucede. De inmediato lémbrome da miña muller, non vaia

ser o demo que me descubrira, que dese co hotel, co teléfono, que sei eu. Ao mellor debería de ter tomado precaucións, porque parva non é.

Antes de que eu lle bote unha man inqueda e apurada ao vello aparato que repousa sobre a mesa de noite, Hortensia, máis viva, levántao con certa violencia.

-Si?

No outro cabo da liña, deduzo que está o recepcionista de noite. Mozo repoludo, esbrancuxado, de aceitoso cabelo.

-...

-Eu son... Para o señor Vieites...? Quen é o señor Viei...? Ah, non caía... Alfredo, acaban de traer unha planta para ti. O recepcionista pregunta que fai: se baixas a recollela ou a sobe el mesmo.

Sento na cama.

-Unha planta... Para min? E quen me trouxo semellante cousa?

-Un mensaxeiro, seica.

-Pois... Que a suban, daquela.

Hortensia transmite as palabras ao empregado do hotel. Colga, tan sorprendida coma min pero paréceme que máis aliviada que hai un instante, cando se botou coma unha fera enriba do teléfono antes de que eu o fixese. Non afasto da cabeza a miña muller e a súa advertencia de hoxe respecto do pelo. A curiosidade é grande. Raro, absurdo o que nos acaban de comunicar de recepción. Unha planta para min! Rosa, caravel, mar-

garida? O desacougo aumenta mentres visto o pantalón e a camisa co fin de estar decente cando peten na porta.

Xa. O recepcionista.

-Grazas.

Pecho. En efecto, nas mans teño un pequeno testo cunha planta que aínda non distingo. Racho a envoltura plástica: un cacto. Talo redondeado, agudas espiñas ansiosas por picar. Boca ben aberta, a núa Hortensia está en pé ante min. Co cacto vén un sobre acolchoado de certo tamaño e peso. Consigo rescatalo sen me ferir. Ábroo: uns alicates. Hortensia senta outra vez na cama, amodo, eu xuraría que cun principio de amarelecemento. Nova sorpresa: varias cousiñas pequenas. Que poden ser? Vexamos... Dentes, no interior do sobre hai pezas dentais humanas arrincadas hai pouco! Caninos, incisivos, molares, algo de sangue, tal vez anacos de enxiva. Unha dentadura nas miñas mans. Guindo cacto e sobre ao chan. Os dentes císcanse polo cuarto, sinto arcadas. A miña voz soa aguda:

-Isto, que carallo é?

Hortensia, pasmada, non responde. Encolleu na beira do leito, treme sen quitar uns ollos enormes dos dentes, dos alicates, do cacto; sobre todo, dos dentes. Por completo amarela, a causa da impresión.

Decátome de que no sobre había algo máis. Unha folla de papel. Venzo a repugnancia e cólloa do piso. Presenta un texto en bolígrafo vermello.

Leo: “Ola, señor Vieites. En realidade, esta nota vai dirixida a Hortensia, pero está ben que vostede a lea, así terá a sorte de coñecer máis sobre a xente coa que se xunta. Outros non terán esa fortuna, polo menos esta madrugada.

Hortensia, aviseite hai pouco de que se volvías marchar de pendanga nocturna sería quen de arrincar os dentes sen deixar un. Mostreiche os alicates, para que te convenceses da seriedade das miñas intencións. Non che importou. Seguir padecendo de brazos cruzados, cinco, seis noites á semana, as túas infidelidades con catro vellouqueiros que han de crer ser o único, mentres eu quedo só na casa, paréceme excesivo. E aquí están as consecuencias. Agora tes un marido fanado pola túa culpa. Se non dás comigo no noso domicilio, búscame en urxencias, porque isto doe que mete medo; nin desboto desangrarme antes de chegar ao hospital.

O teu home que, malia todo, te quere. Tucho.

Señor Vieites, sinto que medio nos coñezamos nestas circunstancias. Tocoulle. Desculpe o noxo e a mala impresión que sen dúbida veño de producirlle. A ferramenta é para vostede, o cacto pode regalarllo á súa dona, que de seguro volveu deixala tirada na casa. Cos dentes faga o que lle pareza, e que lle aproveite.

Unha aperta, compadre".

A noite que Gardel arrolou a Marilyn

Xosé Anxo Corral Suárez - *Favete Linguis*

2º premio da 3ª categoría

Chamábase Eladio, e máis nada. Durante os sete meses que compartimos habitación nesta residencia non houbo interese, nin pola súa parte nin pola miña, de engadir información patronímica ao conciso do nome de pila: Eladio. Onte morreu. Pouco tempo empregou na tarefa: agora estou a levar a culler á boca agora estou debruzado sobre a mesa do comedor con estrépito de pratos escachados. O doutor: trombose. O crego: vontade de Deus.

A madre Balbina encomendoume a tarefa de recoller todas as súas pertenzas. "Mañá ven un sobriño a buscalas". Proporcionoume unha bolsa de plástico como as que se empregan para botar o lixo. No armario: dúas camisas de flanela a compartires percha de arame, un pantalón gris, pezas desleixadas de roupa interior e bólas de calcetíns de todas as cores. Metín todo na bolsa convencido de que tan miserento enxoval remataría no lixo. Deixei para o último a caixa de cartón onde o meu compañeiro agachaba os seus bens máis apreciados: os paquetes de Ducados, o caderno do Banco Pastor cun saldo de mil trinta euros, un pasaporte prehistórico cun Eladio retratado en sepia, a tarxeta sanitaria, vinte dólares en moedas e a fotografía enmarcada de Marilyn Monroe que todas as noites velaba os nosos insomnios dende a mesiña, a carón dos frascos de pílulas e dos vasos de auga turbia onde aboiaban as nosas riseiras dentaduras. Sentei no bordo da miña cama cos ollos da Monroe cravados nas miñas cataratas e unha dúbida a rillarme nos miolos: mentiume Eladio?

Consumidor nocturno de nicotina (os Ducados fumados con cobiza na clandestinidade do cuarto de baño), mutilado da facul-

tade de cumprir cos horarios e profanador compulsivo de todas as normas da residencia, Eladio acabou no meu cuarto despois de ser rexeitado por outros residentes dotados de moita menos resignación e máis melindres que quen lles fala. Retraemento crónico, alegrías de segunda man, ósos comestos pola artrite e insomnios de moucho eran elementos comúns da nosa escolma de tormentos. A apostasía do trato carnal coas femias (ou o que ven sendo a mesma cousa, conformarse con velas pasar como se fosen nubes) era a máis cruel das dádivas da vellez.

"Quen puidese volver aos vinte", laieime unha desas noites nas que o sono pasara de largo diante da porta da nosa habitación, logo collín a fotografía de Marilyn e engadín: "aínda que fose cunha muller a metade de guapa que esta".Eladio, que acababa de volver de fumar sentado na cubeta de váter e traía consigo o cheiro do fume dos seus Ducados, referendou o meu desexo imposible cun salouco. Deitouse na cama, entrelazou as mans por embaixo da cabeza e declarou coa ollada posta no teito: "Eu coñecina" "A Marilyn?", preguntei incrédulo. Eladio pechou os ollos e ficou en silencio durante un tempo eterno. "Es un troleiro"

Só despois de terme no aire o tempo que a el lle pareceu dabondo, ergueu cara min os seus ollos e dixo cunha solemnidade consciente e calmosa: "No inverno do 59, no seu *flat*, ela mais eu soliños, babiolo". Eladio encarou con indiferenza o meu sorriso escéptico e seguiu a falar con esa voz á que innúmeros Ducados dotaran coa sonoridade discordante dun serrón desdentado.

N.Y. Unha noite de febreiro de 1959. As beirarrúas cubertas cunha grosa capa de neve sucia. O vento xeado do Canadá mantén as rúas baleiras axiña vai marchando o día. Ía xa un ano que traballaba de porteiro de noite nun deses rañaceos da illa de Manhattam onde viven os ricos. A miña quenda ía dende as once da noite ás nove da mañá, seis días á semana. Antes diso traballara na construción. Aquilo si que era una vida dura. Certo que se gañaban bos cartos, pero os riscos eran moitos. Eu deixei o

cemento e os ladrillos despois de ver como un polaco da nosa cuadrilla daba un mal paso sobre unha viga e caía dende unha altura de trinta plantas. Isto non é para min, pensei, e ese mesmo día decidín enterrar o meu soño de volver a Mondoñedo cun Oldsmobile e cartos dabondo para vivir sen dar pancada ata o día do xuízo final. Soares, un portugués de Viana do Castelo co que compartía habitación nun tobo en Brooklyn e que traballaba de ascensorista nos almacéns *Lord &Taylor*, conseguiume o emprego de porteiro grazas a un compadre seu. Gañaba moito menos que na construción e todas as mañás tiña que sacar a mexar ós cans do edificio, aldraxante, xa o sei, pero polo menos non corría o risco de acabar esmagado sobre o capó dun taxi.

"Abrevia os prolegómenos, Eladio", apremeino dende a miña cama. Acendeu un cigarro e fumou uns intres cunha deleitación desvergoñada. Sacudiu a cinza no chan e seguiu a falar sabedor de que toda a miña atención estaba posta nas súas palabras.

Unha noite de sábado chamáronme dun apartamento da planta vintesete. A calefacción que non ía e que se estaba a conxelar, informoume unha voz feminina. O primeiro que fixen foi baixar ao soto para comprobar o funcionamento da caldeira. Aparentemente alí todo esta en orde. Collín a caixa das ferramentas e subín á planta vintesete no ascensor do servizo. Eu estaba farto de saber onde vivía ela. Viraa en moitas ocasións, sempre ás carreiras, dende o coche que a deixaba fronte ao portal ata a porta do ascensor. Acostumaba ir acochada nun abrigo de pel, con lentes escuros e o cabelo recollido. Ás veces chegaba na compaña de tipos que saían nas páxinas de espectáculos do New York Times (actores, directores de cine, que sei eu) pero case sempre acompañábaa unha bruxa que, segundo teño entendido, era a súa profesora de interpretación. "Norma número un, rapaz", instruirame Mr. Osmond, o administrador do edificio, "nin se che ocorra dirixirlle a palabra. Boas noites e todo canto a señorita Monroe debe oír da túa boca, entendido?"

Calquei o timbre da porta de servizo do apartamento e fiquei á espera de que unha das empregadas acudise a abrirme. E de súpeto a porta ábrese. Sentinme como se nun descoido puxese a man sobre un ferro candente. Deus me valla! Alí estaba ela, a muller máis fermosa, a máis desexada do planeta, a estrela máis rutilante do cinema americano, a actriz máis…

"Corta xa!"

Pois iso, que aí estaba a mesmísima Marilyn Monroe franqueándome a porta da súa casa, cun pixama masculino e un albornoz branco por enriba. A caixa das ferramentas batucaba nas miñas mans como una maraca. "O apartamento está xeado como un iglú, non sei que lle pasa a calefacción", dixo. O termóstato que controlaba o funcionamento dos radiadores estaba nun recuncho da cociña. Intentar programalo de novo sabendo que a menos dun metro das miñas costas estaba unha deusa a observarme foi a cousa máis espiñosa que fixen na miña vida. Un paroxismo de tremores sacudíame as mans. Dez minutos despois de argallar no aparello anunciei que o termóstato xa estaba arranxado e que agora había que esperar a ver se os radiadores funcionaban. Dixen todo isto cos ollos postos no axadrezado do chan, xa que non ousaban enfrontar a miña mirada coa dela. Deste xeito apercibinme de que aos pés da mesa había unha caixa ateigada de discos. Nunha das fundas crin recoñecer o perfil lambido de Carlos Gardel. "Fala vostede español?", preguntoume ela e sen me dar tempo a responder engadiu: "Creo que son tangos. Regálollos, eu non entendo nin papa de español". "Moitas grazas, mais eu non teño tocadiscos".

Entón sucedeu algo completamente imprevisto, un feito extraordinario a máis non dar. Ela colleu ao chou un dos discos e fíxome un aceno para que a seguise. Nin camiño do patíbulo sería máis grande a miña conmoción, xúrocho. Chegamos ao salón. Abriu a tapa do tocadiscos e colocou a Gardel no prato xiratorio. "Sente, por favor". Naquela estancia había dous enor-

mes sofás brancos separados por unha mesiña baixa cun libro aberto, un vaso mediado de whisky e un cinseiro cheo de puchas esmagadas. Ela sentou no sofá máis próximo ao tocadiscos, eu no outro. "Xa non me quedan cigarros…" Axiña saquei un paquete esmagado de Lucky do peto do pantalón e ofrecinllo. Acendeu un pito e ficou uns minutos ida, concentrada na música de Gardel. "Que di?", preguntou. A canción que nese momento estaba a sonar era *Adiós muchachos*. "Fala dun home que perdeu a súa nai e tamén á noiva", respondín eu despois de realizar o supremo esforzo de traducir o críptico español de Gardel a un deplorable inglés que sen embargo ela entendeu. "Sona moi triste", dixo.

Escoitamos todas as cancións dese disco. Logo ergueuse, foi á cociña e volveu con outro disco. Escoitaba a Gardel como se realmente entendera o que dicían as súas cancións, como se a tristura mesta das letras contaxiara o seu espírito sen necesidade de entender o significado dunha soa palabra. Fumou a media ducia de cigarros que quedaban no paquete (unha arañeira de fume aboiaba sobre a súa cabeza loura), bebeu o dedo de whisky que había no vaso e de socato caeu nun pozo de sono instantáneo coa placidez e a inocencia dunha criatura allea a toda preocupación. Eu fiquei pampo, ollando para ela sen saber que facer. Naquel intre a miña vontade só alimentaba un desexo: que nunca alborexase sobre os rañaceos de Manhattam, que a noite fose eterna para permanecer sentado fronte a aquela muller ata a fin dos tempos. Non sei canto tempo pasou. Ía polo menos unha hora que Gardel xa non espallaba a súa saudade porteña polo salón e o apartamento estaba en silencio. No meu interior, unha voz teimuda non deixaba de lembrarme a irresponsabilidade que estaba a cometer polo simple feito de estar alí sentado. Sen embargo, como ía ser capaz de reunir a vontade necesaria para rachar aquel feitizo?

O preito entre prudencia e satisfacción foi dirimido finalmente pola aparición dun terceiro elemento: a loucura. Collín

fol e levanteime do sofá cunha sensación difusa de perigo bulindo no interior do cranio. Achegueime a ela solermiñamente, coma quen camiña sobre unha delgada capa de xeo. A alma nun fío. Non o pensei. Agacheime e dinlle un bico na fronte. Ao final non fun quen de darllo na boca, xa ves ti. Ela ni se decatou. Esmaguei una cabicha que aínda estaba a fumegar no cinseiro e saín do apartamento sen facer ruído ningún.

Algún tempo despois, poucas semanas antes de abandonar a cidade para trasladarse definitivamente a California, unha das súas empregadas baixou á portería e me entregou un paquete con esta fotografía. Tres anos máis tarde, en agosto do 62, Marilyn morreu.

A voz de Eladio fíxose máis profunda e opaca. "Chorei por ela máis que pola miña nai". Cortou calquera posibilidade de continuar a conversa co expeditivo método de finxir un bocexo e apagar a luz. "Mañá é outro día, boas noites".

Non volveu falar do asunto nunca máis. A abrasiva mestura de nostalxia e pudor con que relatou o seu encontro con Marilyn fíxome dubidar durante moito tempo da súa veracidade, logo deixei de me preocupar. Era unha boa historia. A quen lle importaba se era ou non auténtica?

Collín o marco, desmonteino e saquei a fotografía. Estaba seguro de que Eladio preferiría que eu quedase con ela, evitando deste xeito que acabase no lixo xunto ao resto das súas pertenzas. Optei por unha vella novela de Agatha Christie para agachar a fotografía entre as súas páxinas e entón apercibinme da dedicatoria escrita no dorso. Rescatei as gafas do fondo do peto da camisa e lin: *Thanks for the sad tangos. M.M.*

Namorarse da rapaza do telexornal

Manuel Otero Boquete - *Apolinar Ariano*

3º premio da 3ª categoría

Nesta casa as horas pasan lentas, duplícanse, triplícanse e así ata conformar unha substancia sen cadrículas, sen marcos, sen límites, unha sorte de masa viscosa e informe, un aquel de confundir os luns cos venres pola noite, os sábados cos martes, as noites con tantas outras noites nunha especie de prisma. Neste fluír rigorosamente decorativo paso eu a vida, sucio invento sen cadrículas, na cama tumbado, ou ben divagando polos corredores deste coliseo baleiro, ollando coma un ludópata o espello do recibidor cada vez que paso por diante coa firme intención de non cruzar o porpiaño da porta de madeira co verniz algo estalado polo lado de fóra, seguramente quenta o sol. Digo que me paro diante do espello a computar as arrugas da faciana, a estalar os puntos negros do nariz, a comprobar que segue seca e escamada a pel dos cóbados; teño o pelo graxento e mesmo confirmo, non sen certa indiferencia, que cheiro algo mal, cousa que non me di o espello, como é lóxico, e que teño un pequeno ardentío que mana de entre o comezo das pernas e o saco dos collóns, e de entre o pelello do pene e o glande encarnecido. Na cama durmo e penso, e cando abro os ollos soan violas tristísimas que me obrigan a revirarme ata os nocellos, a darme a volta case por completo; de xeito que o sono e o pensamento saen a fóra e arrodéanme a carne viva, as tripas e as feces, abafándome como se fosen unha manta eléctrica ou un invernadoiro. Baixo este plástico todo se insinúa e medra a unha velocidade desproporcionada, todo, no que chamarei, de todos modos, día, se confunde e desata, todo ata que, nun intre ó que non logro porlle nome, se me pechan as costelas de novo encerrando o sono e o pensamento. Engaiolando ese meu ser contemplativo. Toquen entón timbais.

Antes traballaba nunha fábrica, agora só vexo o Telexornal. Penso en serio. Levántome da cama mecanicamente, enxendro algo de fumar, poño nun prato un anaco de pan reseso e uns taquiños de queixo, abro dúas ou tres cervexas, estarrícome no roído sofá e agardo paciente diante do televisor. Ela si que sabe de tempo, ela si que conforma os seus límites, sempre, á mesma hora, creo (ás veces paréceme que tarda, necesítoa), aparece alí naquela parediña de vidro a súa cara concluínte, impecable, prematura, os seus dous azuis flanqueando dende arriba esas carnículas lixeiramente abertas, a súa boca sempre bocafacturando uns timbres dos que nunca sei se significan algo, pero doces. Tamén intúo a base do pescozo e as grandes tetas. O seu perfume caro que nunca entra no salón. Sei que é perigoso, pero namórame, e chamo por ela, co meu pensamento e o meu sono acurralados, chamo por ela con tódalas arrugas do meu cute, chamo por ela cos meus cóbados, co cabelo, coa suor, coas neuralxias. Chamo por ela. Co membro plenamente erecto chámoa, noméoa e reclámoa ata que todo acaba e marcha ela e volve o prisma. A maior parte das veces nin me limpo. E volvo á cama.

Mañá ten que vir o Trencha. Mañá ten que vir traerme o pan, e unhas cervexas, e algo para fumar. Mañá ten que vir e eu terei que abri-la porta. E dirame que teño mala cara, que non me coido nada, hostia!, e que debería saír algo, que non me van traer traballo á casa, mira como estás. Mañá ten que vir, e convidareino a que pase, e abriremos algunha das cervexas que me traia, e falaremos pouco e fumaremos uns porros. Mañá, o Trencha, sentado na mesa da cociña, dirame de quedar un día, e dirame –Deixa que xa corto eu o queixo. Pero este coitelo non é para o queixo; mañá será para o Trencha. Mañá achegareime ó Trencha co coitelo e asentareille un bo corte á altura do pescozo, un corte co que non se poida defender aínda que queira. Estou tranquilo, Trencha, eu xa estou tranquilo, pero ti non, e sangras coma un porco, espera a ver se che dou tapado o corte cunha orella, espera home, eu estou tranquilo, pero ti non, penso que vai facer falla a outra orella, Trencha, que sangras moito, e foi un accidente.

Non te apures Trencha, que esto para, pon a man así, eu estou tranquilo, pero ti sangras de carallo, Trencha, eu non teño falta de traballo, eu estou ben aquí con ela, pero ti sangras unha burrada e estás nervioso e estasme poñendo a min nervioso e eu estou tranquilo, cabrón, cala a boca, hostia, cala, mira como sangras agora pola tripa, Trencha, sáeche a merda do bandullo, cona, cómo podes andar tan cheo de merda, ponte tranquilo che digo, home, Trencha, que esto para.

Levo xa dez ou quince días aquí, quen sabe. Aínda non foi o xuízo pero din que non vou saír en moito tempo. Non se está mal, obríganme a lavarme pero non como se non teño fame e tampouco hai cadrículas nesta casa, se non se quere. O malo é o sono.

Onte seica volveron falar de min no Telexornal. Qué bonito debe ser escoitarlle dici-lo meu nome.

Poesía

O plan

Anxo Gende Seoane - *Malvís*

1º premio da 1ª categoría

As novas chegaron á costa
traídas pola lagosta,
quen escoitou como falaban
as mulleres que mariscaban.
Os da Xunta virannos visitar
porque fotos teñen que sacar.

¡Que alegría, que alucine,
sairemos no cine!
dixo a nécora presumida
que sempre estaba aburrida.
O percebe do Roncudo
coa sorpresa quedou mudo.

¡Alto,alto! dixo o centolo
se cres eso, estás ben tolo.
Se veñen ás Rías Baixas
será para meternos en caixas.
Despois de estudiarnos,
levarannos a un bar
onde nos han de papar.

Os berberechos e as ameixas
tamén daban as súas queixas.
O boi, a zamburiña e as navallas
dos nervios, tremaban coma pallas.
Orghanisasión, orghanisasión
con gheada e seseo falaba o camarón.

Así non hai maneira
berraba a vieira
Un plan temos que argallar
para non nos deixar atrapar.
O plan foi un segredo,
non o conto que dá medo.
Pero funcionou
e outra nova suscitou.

Ao outro día
o xornal dicía:
DESPOIS DO PRESTIGE É LÓXICO
O DESASTRE ECOLÓXICO
"Expertos da administración
non atoparon nin un mexillón".
De novo, as novas chegaron á costa
traídas pola lagosta.

Perdida a súa imaxe nun reflexo

Lucía Paniagua González - *Fada Azul*

2º premio da 1ª categoría

A túa imaxe perdeuse nun espello
e ese espello fai ao mundo xirar.
É o eixe de todolos nosos soños
e dos que os queren soñar.

A túa imaxe perdida nun reflexo
como a auga na marea:
que sube e baixa, día e noite,
e poucos se decatan dela.

Perdida a súa imaxe nun reflexo,
a Terra xira e xira sen cesar.
Ela faise cada vez máis vella
e a Terra xira e xira sen cesar.

Camiñando baixo un río de augas negras,
negro monte, negro val, negro mar,
atopeime a Morfeo durmido
a beira do profundo mar.

Perdida a súa imaxe nun reflexo,
a Terra xira e xira sen cesar.
Ela faise cada vez máis vella
e a Terra xira e xira sen cesar.

A Terra xira e xira sen cesar,
pero algún día se deterá.
Dime ti, miña doce nena,
canto tempo cres que aguantará.

Canto tempo cres que aguantará
sobre o seu eixe transparente.
Canto tempo cres que aguantará
este mundo que nos fai indiferentes.

Perdida a súa imaxe nun reflexo,
a Terra xira e xira sen cesar.
Ela faise cada vez máis vella
e a Terra xira e xira sen cesar.

A Terra xira e xira sen cesar
como un corazón solitario,
que busca e busca sen cesar
un sentimento solidario.

Un sentimento imaxinario,
que a fai voar.
Un bico coa man
que a fai recitar:

"Perdida a súa imaxe nun reflexo
e a Terra xira e xira sen cesar.
Ela faise cada vez máis vella
e a Terra xira e xira sen cesar".

O mundo a virulé

Patricia Rey López - *Virulé*

3º premio da 1ª categoría

Houbo unha vez
nun mundo á virulé
unha gran guerra
entre familias enteiras.

Usaban moitas armas
entre elas as zambas.
Pintaban grafitis fermosos
eles dicían que eran horrorosos.

Tiñan boxers,
delfíns e cabaleiros,
pero lles faltaba o cabalo
e eran solteiros.

Unha leiteira,
na súa limusina,
vendía o leite
ninguén a vía.

De mascota tiñan serpes
e había nenos sen dentes.
Outros preferían o teatro,
iso si, que fora barato.

Uns tiñan casa,
nunha pequena illa,
tiñan coche
máis praia surfista.

Uns se defendían
con arcos e pistolas.
O que comían
olivas e cenorias.

A xente importante
vestía roupa de ante.
Outros tiñan alegría
e comían día a día.

E a xente sá
comía de todo:
leituga, froita
e moito repolo.

Todo isto pasou unha vez,
no meu mundo á virulé.

Dende este conto imposible

Alba Cid Fernández - *Marusía*

1º premio da 2ª categoría

¿Sabes?
Tes unha retórica docísima
para dicir as cousas máis tristes.

Coma aquel afiador
que asubiaba sen pausa,
nos días de infancia e azucre.
El semellaba agarimar os coitelos,
igual ca ti coas palabras ferintes...

Agora,
pasan nenos por esta praza pétrea
e míranme
coma se eu fose unha illa estraña.
Brillan coma arcanxos,
porque aínda non saben do gume dos anos,
nin da catapulta dos medos…

¿Escoitas?
Tes unha pericia infinita
para desterrar as miñas negruras.

Paseniño,
descúbresme os rasgos perdidos
desa princesa apache.
Toda a pel durmida,
nun encantamento harmónico de silencios.

Dende o tempo que xa non é,
vou reticulando medos.
E caen os soños
coma follas de tebeos inertes.

Vouche debuxar un barco,
para que navegues os meus silencios.
Dende este conto imposible,
contemplo a intumescencia
dos dedos culpables.

Os riscos do abismo

Iria Gestoso Ríos - *Os riscos do abismo*

2º premio da 2ª categoría

Ante a dúbida escollín o camiño máis perigoso
a actitude que me facía viaxar polo tormento dos recordos
foi a única que abortou esta vez,
abocándome a un futuro que hoxe coñezo incerto
pero máis prexudicial a longo prazo:

Elixín a aventura dunha dor segura
e paguei con recargo a irresponsabilidade das miñas circunstancias
(como se tivese dereito a escoller
e non foran elas as que me absorben
zugándome cada segundo como o último)
e eu fico morta cada noite petando nunha porta diferente.

Tras o veo recoñezo sempre a mesma muller
e sei que é esa que intenta non pensar
en si mesma:
son as mulleres que se nacen en min
integrando o conxunto que me agasallan as sete cores.

Malia escoller o risco,
podo dicir que sigo viva e xa son só unha
logo do conflito cada noite tras a loita pola supervivencia
na que a máis feble morría afogada
nas poderosas armas do pecado.

Non renego da luz
nin creo nun paraíso que xamais existiu
fóra da miña ilusión nada do engano
e non me resigno, acepto a frialdade da insatisfacción
e intento facela miña coa familiaridade da experiencia:

A vida e a morte eran entón,
un xogo de nenos que tocaba sen precaucións
inconsciente do veleno que penetraba en cada poro
e me facía illarme nunha pompa invisíbel;
logo de rota comezaba o inferno
cando cada intento se rebelaba en contra
e o efecto me danaba na espiral
da condena que escollera.

E aínda hai veces que caio
confeso a miña esquizofrenia porque quero reencontrarme
coa rapaza esbrancuxada que fuxía dos adobíos
pero veño de me decidir polo risco,
o que até o de agora me fixo abrazar o anxo
caído até do seu propio reinado do mal.

Ante o novo abismo podo dicir que gañei
coñecendo a todas as mulleres que se cruzaron en min
na loita inacabábel na procura do meu sitio.

Mentiras

Ramón Castro Castro - *Marcelus Wallas*

3º premio da 2ª categoría

Abro os meus ollos e decátome de que non estou,
decátome de que nunca estiven,
e de que nunca estarei.

Miro ao meu redor e vexo a nada;
vexo o medo, vexo a loucura,
vexo o que nunca poderá ser,
vexo o que todos se empeñaron en ocultar: a verdade.

Observo como os meus soños se esvaecen,
observo como as estructuras dos meus pensamentos caen,
observo como me feren as mentiras como coitelos no peito,
e sen poder remedialo caio, caio no abismo da escuridade e da mentira.

Intento saír do labirinto ao cal me conduciu o abismo.
Non atopo a saída, mais non desespero.
Sigo na procura da luz. Non a vexo.
Fíltrome entre a escuridade absoluta e alí agardo.
Agardo ao anxo que me sacará de alí e que me contará a verdade.

Non chega. Todos se esqueceron de min excepto a escuridade
que me agasalla a súa friaxe xunto coa súa soidade.
Por fin vexo a luz mais esa luz chega tarde,
xa a escuridade se apoderou de min.

Comprendo e acepto todas as mentiras,
mais para sobrevivir necesitaba rexeitar a verdade.
Logrei rexeitala, e así puiden comprender que,
as verdades non son máis que mentiras,
mentiras disfrazadas, adornadas,
modificadas de tal forma que non se puidera concibir unha verdade
sen unha mentira.

A extinción dos harmónicos

Cristina Ferreiro Real - *Novos crepúsculos*

1º premio da 3ª categoría

nas túas paredes voan
laranxeiras
estésica desposúome
nas túas améndoas

envío a présa ao
útero da metáfora
e (a)collo o mapa
cor filloa

nas túas paredes
fágome alotrópica

sei perfectamente
a gramática da túa boca non é
un paxaro inmóbil

a mestura da demencia coa ansiedade
é a nosa edificación noscentrista
(nos centros dos corpos calquera orixe
nas horas de saliva)

a extinción dos harmónicos antre os beizos
logo os vértices incendiados nos adentros
alado aluado meu contraforte
allea bailo en lava labio

as eirugas polos arrabaldos dos morfemas
erixirnos refractarios logo os dedos
aluado alado en contrapunto
allea en lava lábil bailo

as arelas alagan as cesuras
logo as pontes as fontes en triángulo
contradanza aluada meu alado
labio en lava allea bailo

Escollo a sintaxe
e verifico a cartilaxe

os trens colgados
da bombilla e as formigas
pola boca

Eis mans
        (as miñas mans)
desfiguradas
entre a metafísica da cartilaxe
        e o cunnilingus.

aboio no linde da pompa de lava laranxa
tan arqueada
enfariñada nos poros de lobo
gutural adagio estouro adentro
e a lámpada tan branquísima

na humidade

as cousas exactas nos arquitrabes
da memoria e o degoxo do lúpulo erotizándome narcisista

o teu amor é unha rubideira
habitándome nos lindes da metáfora

Posturas para o descenso

Manuel Otero Boquete - *Apolinar Ariano*

2º premio da 3ª categoría

As miñas dúbidas foron serras que roeron
o teu espiñazo de cordas de viola
a túa promesa xa era un neno morto
o desexo a sesta de algo monstruoso e previsible
a xente
era
simplemente

iso

As tardes son arácnidos corpúsculos
que se descolgaron dos mórbidos antebrazos de Atlante
os teus despertares son os pousos
dun minguado torrente de zume ou de laranxas
ou das cascas do porno dormente sobre a saba
ou das cruces de formica do devalar das agullas
ou das gadañas da peste cos seus niños de clavículas

(ábrese un lenzo no que agroman certas formas de arrepío
pequenas larvas lúgubres
coma as linguas dos paxaros

nacen ollos espantados nas calugas dos que foxen
as reses mortas dos mercados laian o meu propio réquiem
anduriñas quebradizas fan cola nos vertedoiros
opositando sine die á praza fixa das ratas

eu

paso co meu lombo de computar fachadas
e escorren denociñas desde abaixo da demencia)

Os pretéritos serán a sopa boba dos mortos

A túa boca é unha ferida que curou aberta
e as miñas pálpebras son unllas que se buscan cada noite.

Aniversario

Ramón Blanco Fernández - *Claus Patera*

3º premio da 3ª categoría

Tamén dorme a miña mocedade
a carón das tapias dos cemiterios
e das estradas de sangue
estradas.
Anos despois diravos alguén que viu
as mellores mentes da súa xeración destruídas pola loucura,
pero é un conto
ao pé da pirámide de Tezcoco
baixo a lúa ensanguentada de 1936
para maior gloria da súa raza
cantaba o poeta Nezahualcóyotl, rei
Non é aquí a nosa casa,
non viviremos aquí,
ti de igual xeito terás que partir.
Era Tenochtitlán a cidade fundida
no centro da lagoa
cerebral,
porque ninguén recordaba
México lindo (pan
ou pólvora en primavera),
arrincado o corazón
camparon as hordas
na callentura